

Hà Nội, ngày 14 tháng 9 năm 2024

BÁO CÁO

Về giải pháp khôi phục sản xuất nông nghiệp do ảnh hưởng của bão số 3 và mưa lũ sau bão

Kính gửi: Thủ tướng Chính phủ

Bão số 3 đổ bộ trực tiếp vào nước ta, gây thiệt hại rất lớn đối với các địa phương ven biển, nhất là tại tỉnh Quảng Ninh và thành phố Hải Phòng; sau bão mưa lớn kéo dài trên diện rộng tại hầu hết khu vực Bắc Bộ tiếp tục gây ra những thiệt hại nghiêm trọng về tính mạng, tài sản của Nhân dân và Nhà nước, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn kính báo cáo Thủ tướng Chính phủ về giải pháp khôi phục sản xuất nông nghiệp như sau:

1. Thiệt hại về nông nghiệp

Theo báo cáo của các địa phương, thống kê thiệt hại đến 16h00 ngày 14/9/2024 như sau:

- **190.358 ha lúa bị ngập úng, thiệt hại**, tập trung tại: Hải Phòng 25.243ha; Nam Định 18.102ha; Bắc Giang 18.779ha; Thái Bình 6.000ha; Hà Nội 36.679ha; Hải Dương 7.755ha; Hà Nam 11.284ha; Bắc Ninh 9.758ha; Vĩnh Phúc 9.830ha,...

- **48.727 ha hoa màu bị ngập úng, thiệt hại**, tập trung tại: Hoà Bình 2.920ha; Hải Phòng 3.321ha; Hà Nội 11.678ha; Nam Định 3.800ha; Thái Bình 3.345ha; Hải Dương 3.202ha; Lạng Sơn 2.669ha, Vĩnh Phúc 2.296ha, Tuyên Quang 1.934ha,...

- **31.745 ha cây ăn quả bị hư hại**, tập trung tại: Bắc Giang 6.669ha; Hải Dương 4.372ha; Hà Nội 10.192ha; Hưng Yên 2.953ha; Hải Phòng 2.130ha; Thái Bình 1.385ha,...

- **3.269 lồng bè nuôi trồng thủy sản bị hư hỏng, cuốn trôi**; tập trung tại: Quảng Ninh 2.637, Hải Dương 434,...

- **21.786 con gia súc, 2.621.106 con gia cầm bị chết**; tập trung tại: Hải Phòng 1.062.690; Hải Dương 388.605; Thái Nguyên 280.625; Quảng Ninh 262.222,...

- **Sự cố đê điều: 305 sự cố, trong đó:**

+ **182 sự cố đê điều xảy ra trên các tuyến đê từ cấp III trở lên**: 31 sự cố công qua đê; 37 sự cố sạt lở đê; 01 sự cố nứt mặt đê; 10 sự cố đùn sủi; 76 sự cố

thảm lậu; 23 sự cố lỗ rò thân đê; 04 sự cố sạt lở kè.

+ **123 sự cố xảy ra trên các tuyến đê dưới cấp III:** 01 sự cố vỡ đê (Tuyên Quang); 54 sự cố tràn đê; 32 sự cố cống qua đê; 22 sự cố sạt lở đê; 05 sự cố đùn sủi; 01 sự cố thảm lậu; 08 sự cố lỗ rò thân đê.

2. Giải pháp khôi phục sản xuất nông nghiệp trong thời gian tới

2.1. Các công việc triển khai trước mắt:

- Các tỉnh rà soát, thống kê đầy đủ thiệt hại đối với sản xuất nông lâm ngư nghiệp và hỗ trợ kịp thời cho người dân theo quy định tại Nghị định số 02/2027/NĐ-CP của Chính phủ.

- Về nuôi trồng thủy sản: Tổ chức quan trắc, giám sát môi trường nuôi trồng thủy sản; hướng dẫn người dân làm sạch môi trường, chuẩn bị ao đầm, lồng bè nuôi, sẵn sàng thả giống khi điều kiện cho phép.

- Về chăn nuôi, thú y: Tiếp tục hướng dẫn kỹ thuật xử lý môi trường chăn nuôi sau bão, lũ; kỹ thuật chăn nuôi gia súc, gia cầm theo hướng an toàn sinh học.

- Về đê điều, thủy lợi:

+ Hiện nay, lũ trên các triền sông vẫn ở mức rất cao (báo động 3, trên báo động 3), uy hiếp đến an toàn hệ thống đê điều, các địa phương cần tiếp tục công tác hộ đê, xử lý kịp thời các sự cố đê. Tránh tình trạng chủ quan, lơ là do khi lũ rút cũng sẽ phát sinh rất nhiều sự cố gây mất an toàn đê.

+ Sau khi lũ rút, khẩn trương khắc phục khẩn cấp các công trình đê điều, xử lý sạt lở do bão, mưa lũ gây ra (tập trung vào các sự cố đê điều; nâng cấp các đoạn đê không đảm bảo an toàn chống lũ). Khôi phục công trình thủy lợi nội đồng bị hư hỏng, bảo đảm việc phân phối, tưới nước mặt ruộng. Tổ chức nạo vét khẩn cấp các cửa lấy nước, hệ thống kênh mương bị bồi lấp. Tổ chức rà soát, kiểm kê nguồn nước trong các hồ chứa thủy lợi; thực hiện tích nước hợp lý trên cơ sở bảo đảm tuyệt đối an toàn công trình để bảo đảm tích được lượng nước cao nhất khi mùa mưa, lũ kết thúc.

- Về nước sạch và vệ sinh môi trường nông thôn: xử lý chất lượng nước hộ gia đình; huy động các nguồn lực để thực hiện các giải pháp khẩn cấp khác như: Vệ sinh giếng đào, giếng khoan, bể chứa nước, khai thông rãnh thoát nước. Đối với công trình cấp nước tập trung: cần sửa chữa các công trình đầu mối; thay thế các hệ thống ống bị hư hỏng; vệ sinh hệ thống đường ống bị ngập nước; thay thế sửa chữa các hệ thống điện, máy bơm, tủ điều khiển nếu bị ngập nước để vận hành an toàn.

- Về khuyến nông: Hướng dẫn người dân chăm sóc cây trồng, vật nuôi, vệ sinh chuồng trại, ao nuôi để khắc phục thiệt hại và khôi phục sản xuất sau bão lũ cấp phát tờ rơi; tuyên truyền các chuyên mục, chuyên trang, tin, bài, ảnh trên truyền hình, truyền thanh, website, báo, tạp chí,...).

2.2. Các giải pháp tổng thể lâu dài:

a) Về trồng trọt:

- Đối với cây ăn quả và cây công nghiệp: Phân loại mức độ bị ảnh hưởng của các vườn cây để có hướng xử lý phù hợp theo quy trình hướng dẫn của Bộ. Chuẩn bị đầy đủ nguồn cây giống, hom giống đảm bảo chất lượng tốt, có xuất xứ rõ ràng để trồng lại. Các địa phương cần hướng dẫn, hỗ trợ nông dân chọn địa chỉ có uy tín để mua hoặc đặt hàng sản xuất cây giống tốt.

- Đối với cây rau màu: Hỗ trợ bà con nông dân có đủ chủng loại giống rau màu. Ngoài ra cần rà soát để cung ứng đủ nguồn chế phẩm sinh học xử lý đất để hạn chế bệnh hại trong đất trên các cây rau ăn củ, ăn quả.

b) Về lâm nghiệp:

- Tiến hành phân vùng trọng điểm rủi ro, thiên tai trong lĩnh vực lâm nghiệp. Thực hiện việc khôi phục rừng hoặc trồng lại rừng theo các phương án được phê duyệt.

- Chủ động bố trí đủ cây giống đảm bảo chất lượng cho trồng rừng. Khắc phục, tiêu độc, khử trùng vườn ươm để đưa vào sản xuất cây giống.

- Xây dựng tiêu chuẩn rừng có khả năng phòng hộ tốt, có sức chống chịu với bão, lũ, mưa lớn, cụ thể: Đối với rừng tự nhiên phải nâng cao chất lượng rừng thông qua việc bảo vệ, khoanh nuôi phục hồi rừng; đối với rừng trồng phải nâng cao năng suất, chất lượng rừng thông qua biện pháp kỹ thuật theo chuỗi từ khâu chọn loài cây trồng, đưa giống tốt vào sản xuất, thâm canh, bảo vệ rừng.

c) Về nuôi trồng thủy sản: Rà soát, quy hoạch lại vùng nuôi tập trung và đầu tư hạ tầng đáp ứng yêu cầu công tác phòng chống thiên tai nhằm hạn chế các thiệt hại do thiên tai gây ra.

d) Về chăn nuôi, thú y: Tiếp tục chỉ đạo các cơ quan chức năng ở Trung ương và các địa phương bám sát địa bàn hướng dẫn kỹ thuật để người chăn nuôi quản lý chăm sóc đàn vật nuôi; tu sửa chuồng trại, tiêu độc khử trùng để khôi phục sản xuất.

đ) Về công tác khuyến nông:

- Chuẩn bị tập huấn kỹ thuật cho nông dân khắc phục sản xuất sau bão lũ. Đối tượng đào tạo bao gồm cả cán bộ khuyến nông và nông dân để có thể đào tạo lại cho nông dân với tốc độ lan tỏa nhanh nhất. Nội dung tập huấn bao gồm: xử lý đất, xử lý môi trường, biện pháp phục hồi vườn cây lâu năm, kỹ thuật sản xuất rau màu, kỹ thuật chăn nuôi lợn và gia cầm an toàn sinh học, kỹ thuật nuôi trồng thủy sản...

- Tiếp tục phối hợp với các địa phương để cử các chuyên gia tổ chức đào tạo, hướng dẫn tại hiện trường giúp nông dân xử lý đất, khắc phục diện tích cây công nghiệp, cây ăn quả, rau màu bị thiệt hại sau bão lũ.

e) Về nước sinh hoạt nông thôn:

- Tổ chức khảo sát đánh giá lại trữ lượng, chất lượng nguồn nước cấp cho công trình, mức độ hư hỏng do lũ lụt để có giải pháp sửa chữa hoặc lựa chọn giải pháp cấp nước khác hiệu quả hơn.

- Đầu tư xây dựng mới các công trình cấp nước tập trung có quy mô lớn đảm bảo an toàn; kéo dài tuyến ống từ các nhà máy nước đô thị cho các khu vực nông thôn, nhất là các vùng thường xuyên bị ảnh hưởng do thiên tai.

g) Về đầu tư, nâng cấp cơ sở hạ tầng:

- Xử lý khẩn cấp các vị trí đê điều xung yếu, sạt lở bờ sông, bờ biển.

- Tiếp tục đầu tư kiên cố hóa kênh mương, sửa chữa, nâng cấp, xây dựng mới các công trình tiêu thoát nước; nâng cấp, hoàn thiện hệ thống thủy lợi nội đồng để bảo đảm chủ động phòng, chống hạn hán, thiếu nước, ngập lụt, úng.

- Tổ chức điều tra hiện trạng cơ sở hạ tầng ảnh hưởng tới thoát lũ khu vực đô thị tại các tỉnh miền núi để đề xuất giải pháp khắc phục.

- Tập trung, đẩy nhanh tiến độ thực hiện Quy hoạch phòng chống thiên tai và thủy lợi thời kỳ 2021-2030 và tầm nhìn đến năm 2045.

- Ưu tiên bố trí kinh phí trong giai đoạn đầu của Kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2026-2030 và dự phòng ngân sách hàng năm của địa phương và trung ương cho công tác phòng chống thiên tai.

3. Đề xuất, kiến nghị

1. Các địa phương khẩn trương, rà soát thống kê đánh giá thiệt hại và thực hiện hỗ trợ ngay cho nhân dân theo quy định tại Nghị định 02/2017/NĐ-CP ngày 09 tháng 01 năm 2017 của Chính phủ về cơ chế, chính sách hỗ trợ sản xuất nông nghiệp để khôi phục sản xuất vùng bị thiệt hại do thiên tai, dịch bệnh. Trường hợp thiệt hại lớn, ngân sách dự phòng địa phương đã sử dụng nhưng không đáp ứng yêu cầu, đề nghị UBND các tỉnh báo cáo Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ xem xét, cấp bổ sung kinh phí để thực hiện.

2. Khoanh nợ, giãn nợ, giảm 100% thuế các khoản thuế phải nộp đến hết ngày 31/12/2025 đối với các doanh nghiệp, hợp tác xã, chủ hộ sản xuất trong lĩnh vực nông nghiệp bị thiệt hại do thiên tai gây ra. Tiếp tục cho vay với quy trình thủ tục rút gọn để sớm phục hồi sản xuất.

3. Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã tổ chức hội nghị quán triệt đến tất cả các cơ quan trực thuộc để chuẩn bị lực lượng, tài liệu hướng dẫn, rà soát dự trữ giống, vật tư, thiết bị các loại; sau Hội nghị này, Bộ sẽ tổ chức ngay các Đoàn công tác xuống các địa phương để chỉ đạo trực tiếp, hướng dẫn chuyên môn, kỹ thuật tại cơ sở để sớm khôi phục sản xuất, phù hợp thời vụ./.